

Nro 29.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMEBOL.

*Költ Bétsben Aprilisnek 11 dik napján 1794.
esztendőben.*

Német Birodalom.

Valamiképen a' múlt háborgó időkben, úgy a' jelen-valókban is sok tetteik által megmutatták azt a' Frantziák, hogy ők valóságos Frantziák, az az, könnyen gondolkozó, szeles, előre nem látó, másokéra áserozó, here gondolatú, idegen véres verejtékén hizni akaró, mind a' természeti, mind a' nemzeti törvényeket lábaikkal taposó, égy szóval, minden emberi érzékenység nélkül való emberek légyenek. Valaholott még eddig a' Német Birodalomban megfordultak, mindenütt úgy viselték magokat, mintha ugyan leg kissebb felebaráti egymáshoz való háj-

landóságot sem nyomott volna beléjük a' termék-
 szet; valósággal úgy bánnak a' föld népével, és
 az ártatlan lakosokkal, mint az éhes farkasok
 ragadozó körmeik közzé szorúlt, magokat védel-
 mezni nem tudó juhokkal, az az, minekutánna
 gyapjaikat le húzták volna, testeiket is martzongani
 kezdték. Néhai *Custine* Generál nyitott nékiek e'
 gonosz életre útat, bezzeg el is vevé jutalmát. Ugy
 gondolkoznak a' *Rajna* mellyékének szegény lako-
 sai, hogy az ő utánna következő Generálokban
 több emberi érzékenység fogna lakozni; azomban
 nemtsak nem jobbak, hanem sokkal gonoszabbak,
 's irgalmatlanabbak amannál. Szeme Izája el áll
 az embernek, és mint a' kő bálvány meg némúl,
 a' midön hallya *Saarbrückenben*, és *Zweybrük-
 kenben* gyakorlott istentelen magok viseletét. —
Spirából és más helységekbe jött szomorú hírek
 méltán fel buzdittyák a' Német Birodalombeli la-
 kosokat, hazájoknak fegyverrel, és vakmerőség-
 gel lejendő védelmezésére. Nemtsak minden vé-
 res verejtékekkel szerzett vagyonaiktól fosztották
 meg a' *Spirai* lakosokat, hanem ennekfelette mi-
 nekutánna minden barnaikat, boraikat, házaik-
 ban találatott vasat, rezet, tizint, 's ont el ra-
 gadoztanak volna, végtére 400 ezer livrából ál-
 ló sattsot vetettenek reájok. Eggy két garast érő
 ónért a' leg szebb ablakoknak üvegeit is öszve tör-
 ték; szőlő termő hegyeiken a' szőlő tőkéket ki-
 vagdalták, 's meg égették, gyümölts fáikat el-
 pusztították, öszve vetéseiket öszve tapostatták,
 eggy szóval, annyi kégyetlenséget vittenek vég-
 be közöttök, hogyha száz nyelvem volna is, még
 sem tudnám azokat elegendőképen ki beszélni. —
 Hogyha tovább is folytattyák gonosz tseleked-
 teiket, hogyha zabolátlan indulattyaikat meg nem
 gátoltyák a' szövetséges Fejedelmek, nem lesz
 egyéb hátra, hanem hogy a' szegény lakosok
 eggy kólduló bottal, és tarisznyával ki vándo-
 rollyanak honnyaikból.

*Grünstadt*ből, és a' körül belől fekvő hely-
 ségekből, ingó bingó javaikat szekerekre rakván,

többször mind ki költöztek a' szegény lakosok, *Manheimből* legközelebb hozzánk érkezett magános tudósítás szerént, félvén ne hogy ők is a' *Türkheimiaknak* dallyokra jussanak, a' kikre újjobban 50 ezer livát, 600 inget, 600 pár tzipöt, 200 pár stifelt vetetnek, ámbár önnön magok is láthatták azt, hogy lehetetlenség legyen nekik az ellenségnek kívánságát tellyesíteni. — *Wormátziára* is keményen agyarkodtanak, hogy a' reájok vettett satznak egy részét még ekkorig se fizethették le. — *Kellermann* Generálnak ármádiája, múlt hólnapnak 18 dik napján érkezett *Homburgba*, a' honnan következő napon *Mühlbachba*, *Vogelbachba*, *Limbachba*, 's több szomszéd helységekbe marsirozván, a' halas tókból a' vizet ki bortsátották, mind ki szedték az halakat, és a' mit magok meg nem emélzhettek el hányták. — Ugy hallatik, hogy *Otterberg* mellett *Lauterntól* egy órányi járó földre egymás hajába kaptak a' Prusszusokkal, a' midőn 120 ember hüllött el, és sebessitetett meg közülök. *Lauternben* mély sántzokat hánynak fel, melyeknek meg erősítetésekre, minden körül belől találatott átsokat ölzve gyűjtettek, hanem mit mivellettek általok, bizonytalan.

Austriai Belgyiom.

Brüsszelből tudósítatunk, hogy kevés idő múltán el fogják a' Frantziák az ellenségeskedést kezdeni, és titkos plánumokat hadi tetteik által ki nyilatkoztatni. Bizonyosnak lenni mondatik, hogy 70 ezer főből álló Fr. ármádia akar napnyúgoti Flandriába tsapni, és ugyan akkor akarja *Plichegrü* Generális 80 ezer emberrel a' *Valenczia* és *Quesnoy* közt táborozó Austriai seregeket, és a' *Mormáli* erdőben készitetett erős battériákat meg támadni. Minthogy előre ki tanúlták hadi vezérjeink az ellenségnek plánumát, nem könnyen érdekelheti őket valamelly váratlan szerentsétlenség. — A' napnyúgoti Flandriának határain is 10 ezer sántz ásók foglalatoskodnak azok.

nak olly állapotba leendő tételekre, hogy nehezen ronthat ottan bé az ellenség. — A' szövetséges Fejedelmeknek seregei ugyan kevés lármát csinálnak hadi készületteikkel; még is mindazáltal gyakorta többet végbe víznak, mint a' szüntelen való mozdulásban, és készületben lévő patrióták. *Márt.* 21-dikén egy kiss hadi fortélylyal által minden *Givet* és *Filippeville* közt lévő communicatióját avagy éggyességét az ellenségnek két felé vágta az *Orániai* örökös hertzeg. — Tudniillik egynéhány száz embert ki küldött az ellenségnek meg kémlelésére, melly által a' *Givetben* fekvő Frantzia örizet fel lármáztatott, 's gondolván, hogy többen is érkeznek az Austriai és Hollándiai seregek után, olly helyre vették magokat, a' hol nem könnyen lehetett volna hozzájuk férni. Azomban más Hollándiai és Austriai seregek a' fellyebb említett városok közt lévő erdőséget, minden puska szó nélkül el foglalták; következésképen olly kárt tettek az ellenségnek, mellyet sok vér-ontás nélkül vissza nem szerezhhetnek.

Égy *Brüsszelben* *Márt.* 28-dik napján költ levélből azt olvassuk, hogy a' *Pichegrü* fő kormányja alatt lévő Frantzia seregnek egy része *Cambray*, más, és nagyobb része pedig *Guise*, és *St. Quentin* közt vonnya magát öszve. *Dünkerkánál* leg nagyobb erejek vagy on, melly miatt kéntelenek voltak hadi vezérjeink *Nieuportnak*, *Fürnesnek*, és *Ostendének* fedezésekre fris truppokot küldeni.

Ismét hadi tanáts tartatott *Valencziában*, mellyben az éggyesült hadi seregeknek minden vezetesebb vezérjeik jelen voltak. Ambár mélységes titokban tartassanak is az abban elő fordúlt tárgyak: még is mindazáltal könnyen sajditani lehet, hogy nemtsak a' hadakozásnak plánuma, hanem más fontosabb dolgok is fordúltanak abban elő. — *Mártz.* 25-dikén két ember akasztatott fel *Brüsszelben*, mind kettőjük ellen ki súl-

vén, hogy ők égyet értettének az ellenséggel. Égyik közülök prókátor volt.

Frantzia Ország.

Két el fogattatott levelek által nyilatkozta-
tott ki a' múlt hólnapi *Párisi* nagy complót. —
Az *első Febr.* 21 dikén költ, 's rövid summája e'
vala: A' N. Gyűllés nevezetesebb tagjainak égy-
más közt való villongások minden kétségen ki-
vül való dolog. A' Köz. jóra ügyelő commissió,
és Jakobinusok, a' kik közt nagy tekintetben va-
gyon *Robertspiere*, állandó igazgatásnak formá-
ját, és a' közönséges dolgoknak bátorságos fo-
lyamattját kívánnak. Ellenkezőképen gondol-
koznak *Hebert* és *Ronsin*, 's e' miatt nem soká-
ra ki üt köztök az eddig lappangott gyűlölségnek
lángja. Szorosán vévén a' dolgot, mind *Hebert*,
mind *Vincent* szines patrióták, és derekasan jád-
zák játékaikat, azomban mind ketten iparkodnak
Robertspiernek nép előtt való tekintetét meg erő-
telenteni. Ők leg főbb okai a' *Párisban* uralko-
dó dragaságnak, és eleség szükségének; most pe-
dig azon munkálkodnak, hogy a' Köz. jóra ügye-
lő commissiót a' hadi ministerrel öfzve veztvén,
horizontalanná tehessék az ideai táborozásnak plá-
numát. Kiváltképen az alfszonyoknak kedveket
keresik, 's azok által akarják férjeiket el tsábita-
ni s. a. t.

A' *második* levélnek rövid foglalattya ez:
Két részre szakadott a' N. Gyűllés, mind kettő
kélzül a' tsatához, és rövid idő múlván öfzve
tsapnak egymással. Tellyes tehetsége szerént
azon erőlködik *Hebert*, hogy gyűlölségessé tehes-
se *Robertspiert* a' nép előtt, melly nem kevés mun-
kát fog nékie okozni, mivel olly nagy hajlandó-
sággal viseltetik a' nép *Robertspier* iránt, hogy
akármelly goromba hibáját is meg engedje nékie.
Akármint légyen a' dolog, elég az ahoz, hogy mivel
a' *Párisi* gyülekezet úgy nézi *Robertspiert* és *Dan-
tont*, mint a' régi Görögök a' *Delphi* oráculumot,

mivel minden világi boldogsága fundamentomának lenni tartya a' N. Gyűlést, akármelly mesterséggel öszve szót, font, complótnak is nehéz ellenek valamit végére hajtani. — Mintegy 600 gyanús személlyek fogattak el 's vettettek tömlötzre múlt hólnapnak 15 ik napján. — A' mint a' környülállások mutattyák, nem sokára halálos sententzia fog reájok mondattatni. *Robertspier* ellenben titkos utakon és módokon kívánnya a' nép előtt való tekintetét öregbiteni. A' Köz. jóra ügyelő commissiónak javaslására azt végzette el a' N. Gyűlés, hogy ez az utolsó complót az egész nemzet, sőt még a' táborozó seregek előtt is tétetessen közönségessé. — Rettentő ki fejezésekkel él a' N. Gyűlés az osztályokhoz küldött leveleiben: A' leg véresebb contra-revolutióra kézfitetett, *úgymond*, plánum ellenségeink által, melly szerént a' nemzet képviselőinek meg kellett vala ölettetni, a' régi tyranizmusnak ismét villza állitatni s. a. t. Éggynéhány naptól fogva minden teátrumok tele vóltak aristocratákkal, minden uttzákon tsuportosan járkáltak az öszve esküttek; az osztályokban az a' hír terjesztetett el, hogy csak 6 órányira légyen *Páristól* az ellenség, és hogy újjobban sok Rojalisták gyüllöttének légyen a' *Vendei* osztályban öszve. — A' *Párisba* vitetett eleséges szekerek meg akadályoztattak, a' vízbe hanyattak a' kenyérnek való liszt és eleségek — igen sok fegyver, golyóbis, és más tábori eszközök vóltanak készen — a' Rojalisták vezérjeknek adjutánsai minden akadály és tartozkodás nélkül ide jöttek — tele vóltak a' kaszárnnyák desertorokkal 's tábori foglyokkal. *Ronsin* a' revolucionális armádiának vezérje gyakorlatá bé ment a' tömlötzökbe, az ott lévő öszve eskütteknek mustráltatásokra — azon iparkodtak, hogy a' nemzetnek kintstárát fel verhessék, 's az abban lévő pénznek ki osztogattatása által húzhassák párttyokra a' népet s. a. t.

A' meg fogattatott complótnak nevezetesebb tagjai immár a' revolucionális ítélő szék eleibe

vitették, kik között *Hebert*, kinek ingerlésére sok ártatlan emberek sententziáztattak vala a' gvillotinére, j'jgatott 's átkozódott a' nevezett szék előtt — mind ő, mind más bűnös társai kéttzeri meg halgattatások után halálra sententziáztattak 's gvillotiniroztattak Márt. 24-ik napján. A' néző sokaság rendkívülvaló örömét mutatta erőszakos haláloknak szemlélésén. — A' gvillotiniroztattaknak neveik ezek: *Hebert* nemzeti ágens; *Ronsin* a' revolutionális armádiának kormányzója; *Vincent* a' hadi dolgokra ügyelő departamentomnak fő titoknokja; *Momoró* Párisi könyvnyomtató; *Ducroquet* a' tábori eleségre vigyázó commissiónak biztosa; *Koch* Hollándiai gazdag pénz váltó; *Laumur* Obester; *Proly* Brüsszeli lakos; *Desfieux* bór kereskedő; *Clévial* *Anacharsis* *Clotz*; *Pereyra* kereskedő; *Leclerc* a' haditanátsnak égygyik tagja; *Descombes*, *Armand*, *Cheylár*, *Duboisson*, *Bourgeois*, *Mazuel* a' revolutionális armádiánál escadron commendáns; és *Ancard*. — Kétség kívül nem sok nyugodalma fog madame gvillotinének lenni.

Düroi nemzeti biztos egy spiont fogatott el *Kolmárban*, a' ki is a' N. Gyűllés égygyik tagjának lenni mondotta magát, egész *Alsátziát* öfzve járta, imitt amott nagy summa pénzt kért fel a' közönségektől, gyémántokért tserélte fel az assignatákat, és sok helységeket pártosságra akarta indítani. Ez is el fogja a' maga jutalmát venni.

Tulonból iratik, hogy ottan éjjel pappal kéfzitetnek a' hadakozó hajók, olly serénységgel, hogy éggynéhány hetek alatt szélnek botsáthatytyák ó linea hajók vitorláikat, mellyekről tüzes golyóbisokkal lehet az ellenségnek hajóira lövöldözni. — Égygy nemzetre sem bosszonkodnak a' Frantziák annyira, mint az Anglusokra, kiket legveszedelmesebb ellenségeiknek lenni tartanak. — A' N. Gyűllésnek parantsolattyára a' leg több hadi próbákon által ment katonák választattak ki a' Frantzia seregek között, olly feltétellel, hogy

azok hajókra rakattatván, Anglia ellen küldettesenek.

Márt. 20 dik napján ismét 9 millió livra papírost égettetett meg a' N. Gyűlés, és így már mind öfzve 1949 millió 353817 livrát érő assignáta létetett semmivé. — A' *Párisi* tömlötzökben lévő raboknak számok 6435 főre megyen. *Tulonban* és *Lyonban* szüntelen való foglalatossága vagy madame guillotinének. — A' *Nizzai* Grófságba ismét 10 ezer lovas Frantziaság küldetett, mennyi gyalogság fog oda marsirozni bizonytalan, annyi mindazonáltal bizonyos, hogy a' N. Gyűlésnek végzése szerént, mihelyt az időjárása engedéni, mingyárt el kezdodik a' *Pedemontziumi* határokon az ellenségeskedés. Almélkodásra méltó dolog, hogy ámbár még bizonytalan legyen is a' Frantzia revolutiónak ki menetele, ámbár még fővény háton állyon is a' constitutió: még is mindazáltal két 's három annyi árron adattatnak el a' *Nizzai* Grófságból ki költözteknek örökségeik, mintsem a' mennyit érnének. Hogy a' birtokosoknak számok annyival nagyobb lehessen, meg nem engedtetik, hogy egy ember sok jószágot vegyen.

A' *Párisi* osztálynak jelentésére, hogy egy duellumban, az az, bajvivásban egy natióális test-örző katona el vesztette vólna életét, azt végzette a' N. Gyűlés, hogy ennekutánna semmiféle okra nézve meg ne engedtesse a' bajvivás, és hogy minden közönségeknak előjárói kötelesek az ezen törvényt által hágóknak fel adásokra, mivel nemtsak nem ditsőség, hanem valóságos gyalázat polgárnak polgár társát meg ölni, és tulajdon ügyében ellene kardot rántani.

Nagy Britannia.

A' *Portzmuti* kikötő helyben 100 kereskedő hajónál több készül a' tágas tengerre való repülésre, mivel mindazáltal tudtokra adatott 36 hadakozó Frantzia hajóknak a' *Brestiai* ki kötő helyből lett ki menetelek, és mivel 6 Frantzia

nagy fregatták leselkednek a' Brittanniai tengerben, még eddig ki nem mertek onnan indulni, hanem 10 hadakozó hajók küldettek ki azon tengernek ellenségtől leendő ki tisztítására. *Howe* Admirál múlt hólnapnak közepén indult ki az Angliai nagy flottához, és a' mint a' környülállások mutogattyák, fel fogja a' Frantzia flottát keresni, 's vele meg mérkezni. — A' *Londoni Sz. Szék* semmivé tette a' király fiának *Fridrik Augustnak Murray Augusta* kiss-asszonnal tett házassági kötését, noha már elztendőtől fogva vele él, és már gyermeke is vagyor. tölle.

A' *Hyberniai* felső Parlamentomban is fel fordult a' nationalis katonaságnak öregbitése. *Aldborough* Gróf annyival szükségesebbnek lenni ítélte a' vigyázatot, mivel különösen fenik fogaikat a' Frantziák *Hiberniára*.

Napnyúgoti Indiából azt a' kellemetes hírt vette a' *Londoni* ninisterium, hogy *Sz. Domonkos* szigetének nagyobb része a' N. Britanniai birodalom alá adta magát. — Múlt hólnapnak 8 dik napját követett éjjel 9 kereskedő hajókat kísérő hajók ütköztek egy tengeri kö-sziklába a' Britanniai tengerben, mellyeken lévő emberek mind egy lábíg *Neptunus* áldozattyaivá levének.

Olasz Ország.

A' *Sz. Pápanak* új tármestere *della Porta* úr nagyon iparkodik a' Pápa finantziájának meg jobbitásában, a' papiros pénznek meg kevesítésében, és az ezüst 's arany pénznek meg szaporításában 10 millió valóságos pénzt akar veretni, mellynek ki pótolására a' templomokban lévő régi szükségtelen arany és ezüst edényeket parantsolta ő Szentsege ki adattatni.

A' *Nizzai* Grófságban keménnyen szaporodnak a' Frantziák, 's 50,000 emberrel akarnak *Pedemontziumra* ki tsapni, melly igyekezetek értésére adatván a' Sárdiniai királynak, mind a' se-

gittségére küldetett Nápolyi hadi seregeket, mind a' fel fegyverkeztetett parafztokat nevezett tartományának védelmezésére rendelte.

*Génu*a egészen fel szabadítatott az Anglusoknak blokádáa alól, de azért még is nem sok kereskedő hajók bátorzkodnak oda menni. — A' Spanyol flotta minden nap várattatik *Nápolyba*, de mivel ottan is tele vagyon a' kikötő hely hajókkal, minden seregeivel együtt *Corsikába* fog menni a' Nápolyi flotta. — A' Generál *Paoli* seregeivel öszve állott Anglusok keménnyen ostromolják *Bastiát* és *Cálvit*, ámbár egész erejekkel védelmezik is magokat a' Frantziák.

Hadi Történetek.

Mennél jobban rettegünk vala az ezen esztendőben történendő véres ütközetektől; mennél többet foglalatoskodának vala képzelődéseink a' *Márs* isten véres piatzán; és mennél több hadi történeteknek tudásával, és jelentésével hizekedünk vala mind magunknak, mind érdemes olvasóinknak: imé annál kevesebb nevezetes dolgok történnek a' két táborozó seregek között, 's annál kevesebbet hallunk a' hadi történetekről. A' mellyek az időnek ki nyilásától fogva esteznek, azok is tsak a' portára ki járó és külső tábori vigyázatokon álló vitézek között mentenek végbe. Titok, még pedig mélységes a' két hadakozó félnek mostani késedelmezése, sokan úgy vélekednek a' politicusok között, és talám nem is ok nélkül, hogy nem sokára vissza tér hozzánk a' békességnek kellemetes isten aszszonya. Előbeszéllem summásan, a' miket tudok *Koburg* herczegnek *Valencziai* főquártélyából Márt. 30 dik napján ide küldött jelentéséből, hogy t. i. az előtt való napon *Landrecitől* fogva egész *Dénainig* való kordonunkat 38 ezer emberrel megtámadta az ellenség, és mivel *Cateau* ellen tette vala felzéllyát, minekelötte oda érhettek volna segítő seregeink, vissza nyomta népének és fontos kali-

berü ártilleriájának száma által néhány vigyázó seregeinket. Hanem B. *Werneck* Gen. Májor jól tudván mennyi fűgjön a' tollünk el vétetett örröknek vissza nyerésektől, *Cateautól* nem messze fekvő tetőkre számos lovas, és gyalog katonaságot küldött, és olly rendkívül való bátorsággal 's vigyázósággal rajtok hajtott a' Frantziákon, hogy nemcsak a' tollünk el vétetett redutokból, hanem a' közelebb lévő falukból is ki hajtotta őket, melly velek való tsatájában 5 ágyút nyertenek vitézeink, 60 embert fogtanak el, 500 at vágtnak le közzülök. A' *Génuában* mulató Frantzia nemzet követtyének azt a' hirt vitte a' *Nizzai* Grófságból egy kurir, hogy meg támadták ugyan annak anya és erős városát *Bastiát* az Anglusok és a' *Corsikai* királyt kívánók, mind a' szárazon, mind a' vizen; de hogy a' Frantzia patrióták is olly vitézi módon viselték magokat, hogy egy-néhány embereiknek és ágyúiknak veszteségével kéntelenek voltak az Anglusok a' nevezett erőségnek ostromlását félbe szakasztani, és tsak távúlról szemem tartani a' *Bastiai* kikötő helyet. A' *Génuai* tanáts és ottan mulató Frantzia követ között újjobbi villongás támadott egy *Nizzából* hozzá küldetett pakétum miatt. A' tanáts azt kívánta, hogy jelen létében nyitasson az fel, ne hogy valamelly veszedelmes irások és harmintzad-ra való portékák légyenek abba bé zárva. A' Frantzia követ ellenben egyátallyában reá nem állott kívánságokra. — *Livornóba* Márt. 25 dikén egy gabonával terhes *Velentzei* brigantina hajót vitt bé préda gyanánt egy Angliai hajó, azon okból, mivelhogy az a' gabona a' *Génuaiaknak* vala rendeltetve.

Török Birodalom.

Néhány *Konstántzinápolyból* jött magános levelekből olvassuk, hogy a' hadi előjárók által ingereltetett Jantsárok, szokások szerént, azt kívánták a' Divántól, hogy inditasson háború az

Oroszok ellen. Eggynéhány Jantsár tisztek kérdőre vonattatván, meg vallották, hogy idegen pénz által veztegettettek meg, és kényszerítették az Oroszok ellen való hadnak kívánására. Könnyen lehet képzelni, kik értettessenek ezeken az idegeken, valósággal nem mások, hanem a' Párisi N. Gyűlésnek bárány-börben ottan lappangó farkasai. Erre való nézve szükségesnek lenni ítélte a' fő kormányzék a' strázsákat meg kettőztetni, és szemesen vigyáztatni, mind a' Jakobinusoknak, mind a' Jantsároknak, a' kik eleitől fogva sok zenebonát tsináltak, mozdulásaikra vigyázni.

Még eddig tsak *problema*, (az az, olyatén elő vett kérdés, mellyet akár állítsunk, akár tagadjunk, mind egy) és nem valóság az Oroszok és Musulmánok közt támadandó háború, nem lehetetlen dolog, hogy a' Pétervári udvarnak némelly kéréseit bé tellyesittse a' fényes Porta. — Az Orosz Birodalom ugyan kélzen vagon a' tsatázásra, 's nem hiszem hogy jó szívvel venné a' Divánnak engedelmességét. — Az Orosz fejedelem asszony még életében tsendes birtokot akar na következő maradékainak szerezni, erre pedig még ez 's amaz szükséges vólna, mellyet ha ő maga nem, uralkodó maradékai vagy tellyességgel nem, vagy igen nehezen vihetnének végbe, de önnön maga sem érheti el vér ontás nélkül.

Lengyel Ország.

Madalinsky Brigadér Generálisnak lovas brigádja nem engedte magát redukáltatni, hanem az udvarnak hire nélkül *Wysodgrodba* a' Pruszfiai Birodalomba mevén Pruszus szolgálatra állott. — Az Oroszok örömet kaptak vólna magok is rajtok, hanem későre vették a' dolgot éizre, következőképen nem vólt módjok a' kövér halnak hálójokba való kerítésére. A' mi szegény Lengyel Országának jelen való környülállásait illeti, azok igen szomorúak és kéttségesek. Sokan az Országnak tehetősebb mágnássai közzül nehezen szen-

vedik hazájoknak fel daraboltatását, és így hasonlók a' feje meg töretett kigyóhoz, melly testének első részét nem bírhatván, farka tsoválásával akarja magát védelmezni. Ugy hallatik, hogy nemtsak a' fellyebb említett, hanem más Lengyel regementek is ellent állottak a' reductiónak, és ölzve ütven magokat azoknak a' mágnásoknak szolgálattyokra állottanak, a' kik vegső vezedelembe akarják hazájokat talzítani.

Magyar Ország.

Kállóból T. Ns Szabolts Vármegyéből 15-dik Márt. 1794. — Sok példait halljuk és olvassuk ez idő szerént azon keresztényi atyafiságos szeretetnek, mellyel viseltetnek éggymás eránt e' hazában hellyel hellyel a' különböző vallású atyafiak: de azok között nem utólsó figyelmet, sőt örök emlékezetet érdemel azon szíves barátság, és szin mutatás nélkül való atyafiúi szeretet, melly a' fellyebb való napokban, u. m. Böjtmás havának 4-dik és 5-dik napján ezen T. N. Szabolts Vármegyének *Nyireggyháza* nevű mező városában az Augustána, és Helvétziai vallástételt tartók között; főképen pedig azoknak, 's ezeknek papjaik között ment végbe. — Eleitől fogva bevett szokása t. i. az ezen Vármegyében lévő Ref. Papi Rend előjáróinak, hogy az Ekklesiáknak, és azokban szolgálatot tévő belső személlyeknek ügyes bajos dolgaiknak el igazítására, minden esztendőben, most éggyk, majd másik Ekklesiában a' parochiális háznál éggyste gyűllyenek. — Ahozképest az említett napokon való égybe gyűllyése ezen Tiszt. Tractusnak, a' nevezett *Nyireggyháza* mező városba rendeltetett. Ez a' népes város leg inkább áll Lutheránus atyafiakból, kiknek két papjaik vagynak; a' Reformátusok pedig ezekhezképest csak egynéhányan vagynak, 's égy Prédikátorjok. Amazoknak nem régen épült ditsösséges, és nagy; ezeknek pedig régi, 's igen kitsiny templomjok vagyon. Ezen gyűllyésre meg

jelent számos, rész szerént Prédikátoroknak, rész szerént iskola mestereknek, rész szerént pedig Eklésiák deputátusinak, és azoknak jószágaiknak alkalmas és tisztességes szállások többnre mind a' Lutheránus atyafiaknál vólt, kiktől is minden emberiséggel, 's nyájassággal fogadtattak. De kiváltképen az említett két tiszteletes férfiak, Tiszt. *Schmal* Esperest, és Tiszt. *Schulek* urak bizonyították meg mind beszéddel, mind tselekedettel, *melly igen jó, és melly gyönyörűséges dolog légyen az atyafiaknak égyességben való lakások.* E' két Tiszt. Férfiak a' mint magok közt is úgy viselik magokat, hogy egy szívek 's egy lelkek vagyon: úgy az ide gyült papsághoz is, példás szereteteknek, 's barátságoknak jeleit mutatni semmiben el nem mulatták; mert azon kívül, hogy házaiknál, egynéhány Tiszt. Férfiaknak szállást adtanak; a' többek eránt is ki szélesítették szíveiket; a' midön nevezetessen Tiszt. *Schulek* úr, ezek között mintegy 20 számból álló Tiszt. Férfiakat első estve, az az, Húshagyó kedd estvéjén asztalához méltoztatott, és gazdagon tractált, fogadván vendégeit atyafiságos tsókolással, és meg öleléssel. Emlékezetét érdemel a' tractáló Tiszt. urnak az a' jeles szava, melylyel, az asztaltól ki kelvén, és mintegy közép tájon meg állván, a' kezében lévő pohárt ekképen köszönte el: *Ez a' nap, mellyet az Úr rendelt, mellyen egyszer immár valahára illy atyafiságosan égyütt lehetünk.* Mellyre az asztalnál ülő papság ekképen felelt: *Örvendezzünk hát, és vigadjunk ezen Sólt. CXVIII: 24 v. szerént.* Más napra virradván; minthogy az is szokásban vagyon az ilyen gyűlések alkalmatosságával, hogy isteni tisztelet, és egy arra ki rendelt Tiszt. férfiú által, a' gyűlléshez alkalmaztatott tanítás, vagy prédikáció tartassék a' templomban; ahozképest ez is a' Lutheránus templomban ment végben, minekutánna ezek elsőben a' magok módjok szerént el végezték vólna az isteni tiszteletet. El kezdették elsőben a' Reformátusok a' haran-

gozást, az után a' Lutheránus atyafiak, és ennek szava alatt az égygybe gyült papok, oskola mesterek, és más világi emberek szép rendel, se reggel bé takarodtak a' nevezett templomba. — Énekeltetett Invocatióúl a' XLIII-dik 'Sóltárnak 4-dik verse: *Isten óltárához bé megyek s. a. t.* Az után a' CXXII-dik 'Sóltár végig: *Örülök az én szívemben s. a. t.* Ez után fel álván *Báthori* Prédikátor Tiszt. *Soltesz János* uram, mint azon *Tractus*nak égygyik hites szék ülő tagja, szép könyör-géseket mondott, és fontos tanítást tett *Sz. Pálnak* ama szavai szerént: *Engedjete a' ti előttetek járóknak s. a. t.* 'Sid. 13: 17. Mellybea szépen elő adta a' halgatóknak az ő tanítóikhoz való kötelességeket; de a' Tanítóknak ezek eránt való tisztekről szóllani sem mulatta el. Ez is végbe menvén, végezetre énekeltetett a' CXXXIII-dik 'Sóltárnak első és utólsó verse: *Imé melly jó s. a. t.* *Mert az Úr meg áldja s. a. t.* Jelen vóltak ez isteni tiszteleten magok a' Lutheránus atyafiak is papjaikkal égyytemben. Vége lévén ekképen az isteni tiszteletnek, a' Lutheránus urak is a' Református papokkal égygyütt, ezektől kérettetvén, a' templomból égyyenessen a' *Parochialis* házhoz jöttek, és ott ezekkel égygyütt széket ül-vén, az egész gyüllésnek folyamattyát végig hal-gatták, és azt követő papi ebéden is jelen vóltanak. Estve ismét Tiszt. *Schmal* Lutheránus Es-perest úr fogadta jó szívvel, az általa szívessen invitált, 's hozzája ment Tiszt. Férfiakat, kelle-metes süteményekkel és italokkal kedveskedvén azoknak; mellyet a' barátságos égyütt való be-szélgetések fűszer számoztak. Az innen is már el-ozlani, és a' nyúgodalomra menni kívánó Tiszt. férfiakat, a' szüntelen jelen vólt Tiszt. *Schulek* úr még égygyzer maga házához bé térni kényszeritette, holott ismét szerezetinek jeleit mind be-széd-del, mind tselekedettel mutatni kívánta. Öröm könyvek közt kellett szemplélni ezen egész kör-nyülállásokat, és a' két Tiszt. férfiaknak az ő szives hajlandóságokat, mellyel magokhoz vonták

az ő vendégeiknek sziveket; és ezen égyütt való társalkodásban nem lehetett égyebet élzre venni, hanem égy szivet és lelket, égy indúlatot, szeretetet, égyességet. Indittson fel a' szeretetnek istene e' Magyar Hazában minden keresztény sziveket a' pásztorok fejedelmének ekképen való követésére; hajtsa ő Felsége jobban is égymás-hoz, ezeknek égy egymást immár el túrni kezdett sziveket.

A' *Jász* és *Kún* három Districtusok által most ki állittatott 600 katonák közzé ő Felsége nem régiben 1 Oberstlájtinántot, 1 fő Strázsamestert, 4 első, és 4 második kapitányokat, 6 fő és 10 all hadnagyokat, és 1 Császár Cadétot méltoztatott resolválni, rész szerént *Jász* és *Kún* jól szolgált érdemes ifjakkból, nagyobb részént pedig más hazabeli úri rendeknek fiaiból, kiket ezen nemes 3 kerületek ajánlottanak ő Felsége kégyelmességébe. Ezzel is meg mutatták tehát ezen jó hazafiak, mennyire szeressék a' magyar ifjaknak boldogságát és előmenetelét. Azon fogok iparkodni, hogy az említett tiszteket név szerént is esméretessekké tehessem a' Magyar Publicum előtt.

Béts.

Múlt hétfőn 10 és 11 óra közt dél előtt hólt meg a' Fels. Kir. udvari Magyar Cancelláriánál Mélt. Referendárius *Hadrovits Antal* úr, életének 48 dik esztendejében, kevés ideig tartó nyavalyája után.

A' *Posoni* A. C. lévő gyülekezet 1503 forintot, égy ezüst edénybe bé zárva küldött Fels. Urunknak hadi segitségül. Égy magyar úr, kinek neve fel nints tételve a' *Bétsi* újságokban, 500 forintokat ajándékozott azon végre. Ezeket, és több ehez hasonló hadi ajándékokat, a' leg tökéllätesebb érzékenységgel fogadta el ő Felsége képében kedves Nádor Ispányunk ő hertzegsége.